

УДК 330.1

JEL B40, D80, M29

DOI 10.32782/2786-765X/2024-5-6

Зачосова Н.В.

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту та державної служби,
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8469-3681>

Носань Н.С.

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту та державної служби,
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4005-8333>

Чакалов А.К.

аспірант,
здобувач ступеня доктора філософії,
кафедра менеджменту та державної служби,
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-6523-0216>

МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ ПРОБЛЕМ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯК ЗАСІБ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ

Конкретизовано можливості використання методології досліджень проблем менеджменту як засобу інформаційного забезпечення процесу управління фінансово-економічною безпекою. Визначено вектори використання методології дослідження проблем менеджменту як засобу інформаційного забезпечення управління фінансово-економічною безпекою, такі як: підготовка інфографіки; систематизація даних; визначення слабких і сильних сторін діяльності підприємства; контент-аналіз інформації; формування фокус-груп; розробка сценаріїв розвитку подій; презентація даних; кількісне та експертне оцінювання ризиків; аналіз показників діяльності підприємства; формування вибірки, достатньо репрезентативної для достовірності результатів досліджень; збір даних і їх узагальнення. Обґрунтовано доцільність використання «змішаних» методів для дослідження проблем управління фінансово-економічною безпекою.

Ключові слова: методологія, інформаційне забезпечення, менеджмент, проблеми менеджменту, змішані методи, управління фінансово-економічною безпекою.

Постановка проблеми. Прийняття зважених управлінських рішень ґрунтується на їх релевантному інформаційному забезпеченні. У реаліях інформаційної економіки, цифровізації інформаційно-комунікативних процесів масиви даних стають надзвичайно великими і їх опрацювання потребує зусиль і часу з боку управлінського персоналу. Управлінська інформація сортується, групується, опрацьовується та систематизується із використанням різноманітних методів, зокрема таких, як аналіз, синтез, економіко-математичне моделювання, узагальнення, експертне оцінювання, тощо, частина з яких є загальнонауковими та використовується у різних галузях, а решта є вузько спеціалізованими та визначаються особливостями розвитку науки управління. Актуальність і придатність використання того чи іншого методу дослідження поміж іншого ідентифікується і конкретним напрямом управлінської діяльності, оскільки кожен

вид менеджменту має власний інструментарій вирішення його концептуальних, теоретико-методологічних і прикладних проблем. З огляду на це, кожен вид сучасного менеджменту – фінансовий, інвестиційний, комунікаційний, кадровий, стратегічний, виробничий, інноваційний, тощо, потребує оновлення методології його дослідження з огляду на ті нетривіальні виклики та проблеми, що супроводжують функціонування вітчизняних господарських структур в умовах воєнного часу. Відповідно, і управління фінансово-економічною безпекою у методико-теоретичній площині потребує нових концептуальних підходів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У дослідженнях зарубіжних вчених Dźwigoł H., Dźwigoł-Barosz M. піднімаються питання методології наукових досліджень в управлінських науках [1], а також актуальності та доцільності використання змішаних методів

у дослідженнях проблем менеджменту [2]. Схожій проблематиці присвячено публікацію науковців Vivek R., Nanthagoran Y., у якій йдеться про результати огляду та порівняння мульти-методів і змішаних методів наукових досліджень [3]. Вітчизняні вчені Дергачова В.В., Кузнєцова К.О., Григорова З.В. узагальнюють методологічні аспекти теорії і концепції менеджменту [4], Алімпієв А.М., Гриб Д.А., Демідов Б.О., Олізаренко С.А., Науменко М.В. розглядають моделі і методи планування та управління науковими дослідженнями [5], Лагодієнко В.В., Каламан О.Б., Пурцхванідзе О.В. демонструють особливості методології наукового дослідження сфери управління [6]. Усі перераховані наукові праці закладають основи методології досліджень проблем різних видів менеджменту у теоретичній і прикладній площинах. У контексті заповнення методологічних прогалів управління фінансово-економічною безпекою доцільно посперитися на публікацію Абрамова В., що вивчає методологію постнекласичної науки в дослідженні національної безпеки та особливості державного управління в її забезпеченні [7]. Водночас, наукових праць, у яких піднімалися б актуальні нинішні питання методологічного забезпечення процесу вироблення безпеки орієнтованих управлінських рішень, наразі зустрічається небагато.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. В основу дослідження покладено проблему формування набору методичного інструментарію для ідентифікації та вирішення проблем менеджменту, що можуть ефективно використовуватись під час опрацювання інформаційних ресурсів для прийняття своєчасних і раціональних управлінських рішень. Результативність конкретного напрямку управлінської роботи, вид менеджменту та його ефект для діяльності суб'єкта господарювання в цілому тісно пов'язаний із тим, який метод або методи опрацювання потрібних даних оберуть управлінець – адже, від цього залежать і необхідні ресурси, і обсяг знань і вмінь проведення методичної роботи, яку має демонструвати менеджер. Відтак, управління фінансово-економічною безпекою також має власний методологічний базис, який періодично потребує актуалізації та оновлення відповідно до реалій економічного часу.

Метою дослідження є конкретизація можливостей використання методології досліджень проблем менеджменту як засобу інформаційного забезпечення управління фінансово-економічною безпекою. Для досягнення поставленої мети нами було виокрем-

лено кілька дослідницьких завдань: визначити вектори використання методології дослідження проблем менеджменту як засобу інформаційного забезпечення управління фінансово-економічною безпекою та дослідити доцільність використання «змішаних» методів для дослідження проблем управління фінансово-економічною безпекою.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасна управлінська наука має широкий перелік методів і інструментів, якими може оперувати менеджер, знайомий з основами наукових досліджень, для того, аби опрацювати, систематизувати, аналізувати та інтерпретувати доступні йому дані з різних інформаційних ресурсів. Дергачова В.В., Кузнєцова К.О., Григорова З.В. відзначають, що «в менеджменті використовують наукові методи дослідження п'яти рівнів, такі як філософські, загальнонаукові, дисциплінарні, що є спільними для декількох галузей знань, специфічні, що притаманні саме менеджменту, міждисциплінарні, що виникли на стику декількох дисциплін» [4, с. 66]. Для пошуку інформації, що пов'язана з управлінням фінансово-економічною безпекою, з ідентифікацією і оцінюванням ризиків і загроз, які формуються у системі безпеки орієнтованого управління або безпосередньо впливають на її організацію та ефективність її функціонування, використовують переважно специфічні методи дослідження, а інформаційними джерелами виступають внутрішні фінансові та управлінські документи суб'єкта господарювання, аналітичні огляди та записки державних органів влади, що містять статистичну інформацію економічного характеру, законодавчі та інші нормативно-правові акти, що визначають правила економічної та юридичної поведінки учасників ринкових відносин. Експертні оцінки, рейтинги, звіти міжнародних організацій, присвячені умовам ведення господарської діяльності, появи та поширенню економічних ризиків [8], проявам нових викликів у контексті забезпечення ефективного функціонування тієї чи іншої підсистеми комплексної системи фінансово-економічної безпеки як на мікро, так і на макрорівні – також мають братися до уваги під час формування інформаційного підґрунтя для прийняття управлінських рішень менеджментом вітчизняних компаній.

Методичний базис необхідний управлінцю для того, аби підвищити рівень достовірності інформації, отриманої із різних джерел, шляхом її перевірки, пошуку доказів її релевантності, очищення від різних шумів, тощо. Тому фахівці з менеджменту мають

володіти методологічним інструментарієм науки управління не лише для демонстрації глибинних фундаментальних знань парадигм і концепцій менеджменту, але і для вирішення стратегічних і тактичних управлінських завдань на прикладному рівні. Федотова І.В. пропонує такий алгоритм опанування методології досліджень економічної та управлінської наук: засвоєння особливостей використання загальних і специфічних наукових і ненаукових методів економічних досліджень, приділення особливої уваги системному підходу, еволюційному методу пізнання економічних явищ і управлінських процесів, історичному методу проведення наукових пошуків; виявлення можливостей застосування економіко-математичних та економіко-статистичних методів для вирішення проблем менеджменту та використання графічних методів для візуалізації отриманих результатів; уточнення ролі абстрактно-логічних і експериментальних методів для прийняття зважених управлінських рішень; використання прийомів функціонально-вартісного аналізу, інструментів монографічного, балансового, розрахунково-конструктивного та експертного методів досліджень процесів управління організаціями [9].

Методологія дослідження проблем менеджменту може використовуватись як засіб інформаційного забезпечення управління фінансово-економічною безпекою одразу у кількох напрямках (рис. 1).

Отже, вектори використання методології досліджень проблем менеджменту у безпеку орієнтованому управлінні криються у площинах можливості використання експертних (якісних) методів досліджень проблем

менеджменту та кількісних методів, наприклад, у процесі оцінювання та рейтингування ризиків для стану фінансово-економічної безпеки суб'єкта господарювання. Також розуміння методичного інструментарію необхідне управлінцям під час формування фокус-груп, створення вибірки, яка буде достатньо демонстраційною та збалансованою, аби отримати інформацію, що дійсно має цінність, а не лише представлятиме собою набір даних, на збір якого були неефективно витрачені ресурси підприємства. На практиці часто зустрічається ситуація, коли менеджментом проводяться опитування, анкетування, наприклад, у царині управління персоналом, однак, розробка анкет, формулювання тестових запитань, тощо, відбувається без розуміння методології статистичних досліджень, аналізу, спостереження, а тому отримані дані не мають реальної управлінської цінності та не є репрезентативними.

Усе більш затребуваними в управлінській діяльності є аналітичні та презентаційні навички. Великий попит на ринку праці викликає здатність якісно репрезентувати великі масиви даних із використанням інфографіки, діаграм, аналітичних таблиць і їх графічних інтерпретацій. Однак, вміння якісно демонструвати дані, робити їх зрозумілими, давати до них влучні коментарі і врешті решт – знати, який із графічних інструментів візуалізації краще вжити у тій чи іншій ситуації – це теж проблемні аспекти управлінської діяльності, які формуються через недостатність знань методології проведення досліджень, а також узагальнення і демонстрації їх результатів.

Рис. 1. Вектори використання методології дослідження проблем менеджменту як засобу інформаційного забезпечення управління фінансово-економічною безпекою

Джерело: складено авторами

Більшість інформаційних потреб в управлінні фінансово-економічною безпекою підприємства можна задовольнити із використанням «змішаних методів» проведення досліджень. «Термін «змішані методи» отримав популярність як загальний термін, що застосовується майже до будь-якої ситуації, коли більш, ніж один, методологічний підхід використовується в поєднанні з іншим, зазвичай, але не завжди, передбачаючи поєднання принаймні деяких елементів, взятих із кожного із поєднаних якісних і кількісних методів дослідження. При цьому змішаний метод охоплює багатометодичне дослідження та триангуляцію» [2, с. 133].

Табл. 1 демонструє доцільність використання «змішаних» методів для дослідження проблем управління фінансово-економічною безпекою.

«Як багатofункціональні, так і змішані методи, як правило, забирають багато часу та мають високу вартість. Достовірність висновків забезпечують дослідження. Якісні та кількісні методи включені в дизайн змішаних методів як одне дослідження або кілька

досліджень. Фундаментальна причина багатометодичного дослідження полягає в тому, що дослідники відчули недоліки в попередніх дослідженнях. Таким чином, вони могли розглянути інші бажані методи в тому самому дослідженні, і це розширить дослідження, щоб бути більш конкретним, розгортаючи різні методи та в ширшому плані» [3, с. 207]. Аналогічно до цього твердження і на прикладному рівні менеджменту компаній варто використовувати одночасно кілька методів [10] – один набір для виявлення необхідних даних, інший – для підтвердження їх достовірності. Наприклад, Пержун В.В. виділяє такі методи дослідження управлінської культури в публічному управлінні, що можна широко використовувати і у процесі управління фінансово-економічною безпекою: експертні оцінювання, включене спостереження, порівняльний аналіз емпіричних даних, глибинне інтерв'ю, проєктне опитування [11, с. 147].

Отже, формування якісного інформаційного ресурсу є необхідною складовою процесу прийняття рішення щодо того чи іншого напрямку управління фінансово-економічною

Таблиця 1

Доцільність використання «змішаних» методів для дослідження проблем управління фінансово-економічною безпекою

Ситуація, у якій доцільно використовувати «змішані» методи наукового дослідження	Інформаційна потреба процесу управління фінансово-економічною безпекою
потрібні додаткові дані, або якісні дані для покращення розуміння кількісних результатів, або кількісні дані, щоб допомогти узагальнити або перевірити якісні висновки	розраховані фінансистами показники фінансового стану підприємства у динаміці мають доповнюватись якісними експертними висновками від фахівців, які мають досвід і розуміння особливостей управління фінансово-економічною безпекою
різні методи підходять для різних елементів проєкту, кожен з яких сприяє формуванню «загальної картини»	для оцінювання різних складових фінансово-економічної безпеки – фінансової, кадрової, правової, матеріальної, інформаційної, тощо, мають застосовуватись різні методи аналітичних досліджень
дані збираються з кількох незалежних джерел, щоб компенсувати або протидіяти упередженням щодо кожного окремого методу, щоб підтвердити або валідувати результати та висновки дослідження.	управління фінансово-економічною безпекою передбачає взаємодію двох площин дослідження – зовнішнього та внутрішнього середовищ функціонування підприємства – внутрішні відомості є більш конкретними та достовірними, зовнішні потребують більш детальної перевірки
мета оцінювального дослідження полягає в тому, щоб зрозуміти процеси і результат	дослідження проблем безпеки орієнтованого менеджменту має відбуватися і під час формування системи фінансово-економічної безпеки для забезпечення повноти охоплення усіх ресурсів підприємства, і на усіх етапах процесу управління нею для упевненості у раціональності роботи менеджменту
один метод надає дані, які є корисними для підготовки до іншого, наприклад, коли інтерв'ю або фокус-групи є основою для планування опитування або пунктів шкали, або коли кількісне опитування використовується для розробки зразків для якісного інтерв'ювання	для управління фінансово-економічною безпекою топ-менеджменту потрібні відомості від персоналу підприємства, його партнерів, контрагентів і інших категорій стейкхолдерів, отримання і подальша робота з якою потребує застосування методів наукових досліджень

Джерело: складено авторами на основі [2, с. 134]

безпекою підприємства. Використання кількох змішаних методів дослідження даних або поєднання кількох методичних підходів дозволяє швидше виявити проблему менеджменту, отримати аргументи для підтвердження або спростування необхідності використання ресурсів для її вирішення, створити набір сценаріїв розвитку подій за умови прояву тих чи інших видів економічних ризиків внутрішнього або зовнішнього середовищ функціонування підприємства, візуалізувати дані для пояснення членам команди їх ролей і функцій щодо управління функціональними системами забезпечення фінансово-економічної безпеки.

Висновки. Вивчення методології досліджень проблем менеджменту як засобу інформаційного забезпечення управління фінансово-економічною безпекою дало змогу зробити такі важливі висновки.

Актуальними векторами використання методології дослідження проблем менеджменту як засобу інформаційного забезпечення управління фінансово-економічною безпекою є: підготовка інфографіки; систематизація і структурування даних; визначення слабких і сильних сторін діяльності підприємства та функціонування його системи фінансово-економічної безпеки; контент-аналіз інформації, яка формує теоретичне підґрунтя для прийняття управлінських рішень; формування фокус-груп та організація їх роботи, узагальнення результатів; розробка сценаріїв розвитку подій за умови впливу на діяльність підприємства того чи іншого ризику або загрози; презентація даних на нарадах, підбиття підсумків, формування аналітичних висновків, записок; кількісне оцінювання ризиків; експертне оцінювання ризиків; аналіз показників діяльності підприємства, наприклад, аналіз фінансових коефіцієнтів, динамічний і структурний аналізи; формування вибірки, достатньо репрезентативної для достовірності

результатів досліджень; збір даних і їх узагальнення.

Обґрунтовано доцільність використання «змішаних» методів для дослідження проблем управління фінансово-економічною безпекою. Наприклад, розраховані фінансистами показники фінансового стану підприємства у динаміці мають доповнюватись якісними експертними висновками від фахівців, які мають досвід і розуміння особливостей управління фінансово-економічною безпекою. Для оцінювання різних складових фінансово-економічної безпеки – фінансової, кадрової, правової, матеріальної, інформаційної, тощо, мають застосовуватись різні методи аналітичних досліджень. Управління фінансово-економічною безпекою передбачає взаємодію двох площин дослідження – зовнішнього та внутрішнього середовищ функціонування підприємства – внутрішні відомості є більш конкретними та достовірними, зовнішні потребують більш детальної перевірки. Дослідження проблем безпеки орієнтованого менеджменту має відбуватися і під час формування системи фінансово-економічної безпеки для забезпечення повноти охоплення усіх ресурсів підприємства, і на усіх етапах процесу управління нею для упевненості у раціональності роботи менеджменту. Також для управління фінансово-економічною безпекою топ-менеджменту потрібні відомості від персоналу підприємства, його партнерів, контрагентів і інших категорій стейкхолдерів, отримання і подальша робота з якою потребує застосування методів наукових досліджень.

Перспективи подальших досліджень полягають у конкретизації методів і прийомів управлінської науки, які доцільно використовувати для вирішення проблем управління фінансово-економічною безпекою на теоретичному та прикладному рівнях і у встановленні їх переваг і недоліків при застосуванні саме у безпеку орієнтованому управлінні.

Бібліографічний список

1. Dźwigoł H., Dźwigoł-Barosz M. Scientific research methodology in management sciences. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2018. № 2(25). P. 424–437.
2. Bazeley P. Mixed methods in management research. Richard Thorpe & Robin Holt (Eds). *The SAGE Dictionary of Qualitative Management Research*, London: Sage, 2008. P. 133–136.
3. Vivek R., Nanthagopan Y. Review and Comparison of Multi-Method and Mixed Method Application in Research Studies. *European Journal of Management Issues*. 2021. № 29(4). P. 200–208.
4. Дергачова В.В., Кузнєцова К.О., Григорова З.В. «Теорія і концепції менеджменту»: методологічні аспекти дисципліни. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 2021. № 20. С. 64–68.
5. Алімпієв А.М., Гриб Д.А., Демідов Б.О., Олізаренко С.А., Науменко М.В. Моделі і методи планування та управління науковими дослідженнями. *Наука і техніка Повітряних Сил Збройних Сил України*. 2014. № 2. С. 173–176.
6. Лагодієнко В.В., Каламан О.Б., Пурцхванідзе О.В. Особливості методології наукового дослідження сфери управління. *Бізнес-навігатор*. 2020. Вип. 5. С. 77–83.

7. Абрамов В. Методологія постнекласичної науки в дослідженні національної безпеки та особливості державного управління в її забезпеченні. *Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України*. 2020. Вип. 2. С. 18–24.
8. Занора В.О., Зачосова Н.В. Управління ризиками проєктів розвитку підприємства: теоретико-методичні засади. *Прийзовський економічний вісник*. 2020. № 18. С. 82–86.
9. Федотова І.В. Методи дослідження в економіці і менеджменті. URL: <https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=1275> (дата звернення: 20.04.2024).
10. Дунська А.Р. Методологія та прикладні техніки досліджень в менеджменті: конспект лекцій: навч. посіб. для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, спеціальності 073 «Менеджмент», освітньо-наукової програми «Менеджмент». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 113 с.
11. Пержун В.В. Методи дослідження управлінської культури в публічному управлінні. *Право та державне управління*. 2020. № 4. С. 146–152.

References

1. Dzwigot H., Dzwigot-Barosz M. (2018) Scientific research methodology in management sciences. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, no. 2(25), pp. 424–437.
2. Bazeley P. (2008) *Mixed methods in management research*. Richard Thorpe & Robin Holt (Eds). The SAGE Dictionary of Qualitative Management Research, London: Sage, pp. 133–136.
3. Vivek R., Nanthagopan Y. (2021) Review and Comparison of Multi-Method and Mixed Method Application in Research Studies. *European Journal of Management Issues*, no. 29(4), pp. 200–208.
4. Derhachova V. V., Kuznyetsova K. O., Hryhorova Z. V. (2021) «Teoriya i kontseptsiiy menedzhmentu»: metodolohichni aspekty dystsypliny [«Theory and concepts of management»: methodological aspects of the discipline]. *Ekonomichnyy visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu Ukrayiny «Kyivskyi politekhnichnyy instytut» – Economic Bulletin of the National Technical University of Ukraine «Kyiv Polytechnic Institute»*, no. 20, pp. 64–68.
5. Alimpiyev A. M., Hryb D. A., Demidov B. O., Olizarenko S. A., Naumenko M. V. (2014) Modeli i metody planuvannya ta upravlinnya naukovymy doslidzhennamy [Models and methods of planning and management of scientific research]. *Nauka i tekhnika Povitryanykh Syl Zbroynykh Syl Ukrayiny – Science and technology of the Air Force of the Armed Forces of Ukraine*, no. 2, pp. 173–176.
6. Lahodiyenko V. V., Kalaman O. B., Purtskhvanidze O. V. (2020) Osoblyvosti metodolohiyi naukovooho doslidzhennya sfery upravlinnya [Peculiarities of the methodology of scientific research in the field of management]. *Biznes-navihator – Business navigator*, no. 5, pp. 77–83.
7. Abramov V. Metodolohiya postneklasychnoyi nauky v doslidzhenni natsionalnoyi bezpeky ta osoblyvosti derzhavnoho upravlinnya v yiyi zabezpechenni [Methodology of post-nonclassical science in the study of national security and peculiarities of state administration in its provision]. *Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoyi akademiyi derzhavnoho upravlinnya pry Prezidentovi Ukrayiny – Collection of scientific works of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine*, no. 2, pp. 18–24.
8. Fedotova I.V. (2024) Metody doslidzhennya v ekonomitsi i menedzhmenti [Research methods in economics and management]. Available at: <https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=1275> (accessed April 29, 2024).
9. Dunska A. R. (2021) Metodolohiya ta prykladni tekhniky doslidzhen v menedzhmenti: konspekt lektsiy: navch. posib. dlya zdobuvachiv tretoho (osvitno-naukovoho) rivnya vyshchoyi osvity, spetsialnosti 073 «Menedzhment», osvitno-naukovoyi prohramy «Menedzhment» [Methodology and applied research techniques in management: lecture notes: teaching. manual for applicants of the third (educational and scientific) level of higher education, specialty 073 «Management», educational and scientific program «Management»]. Kyiv : KPI im. Ihorya Sikorskoho, 113 p. (in Ukrainian)
10. Perzhun V. V. (2020). Metody doslidzhennya upravlinskoyi kultury v publichnomu upravlinni [Research methods of managerial culture in public administration]. *Pravo ta derzhavne upravlinnya – Law and public administration*, no. 4, pp. 146–152.
11. Zanova V. O., Zachosova N. V. (2020) Upravlinnya ryzykamy proyektiv rozvytku pidpryyemstva: teoretyko-metodychni zasady [Risk management of enterprise development projects: theoretical and methodological principles]. *Pryazovskyy ekonomichnyy visnyk – Pryazovsky Economic Bulletin*, no. 18, pp. 82–86.

Стаття надійшла до редакції 09.05.2024

Nataliia Zachosova

Doctor of Economic Sciences, Professor,
Professor of Management and Public Service Department,
Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8469-3681>

Nataliia Nosan

Doctor of Economic Sciences, Professor,
Professor of Management and Public Service Department,
Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4005-8333>

Adonis Chakalov

Postgraduate student of Management and Public Service Department,
Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy
ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-6523-0216>

RESEARCH METHODOLOGY OF MANAGEMENT PROBLEMS AS A MEANS OF INFORMATION PROVISION OF FINANCIAL AND ECONOMIC SECURITY MANAGEMENT

The possibilities of using the methodology of researching management problems as a means of information support for the process of managing financial and economic security are specified. The vectors of using the methodology of researching management problems as a means of information support for the management of financial and economic security have been determined, such as: preparation of infographics; systematization and structuring of data; determination of weaknesses and strengths of the enterprise and the functioning of its financial and economic security system; content analysis of information that forms the theoretical basis for making managerial decisions; formation of focus groups and organization of their work; generalization of results; development of scenarios of the development of events under the condition of impact on the enterprise's activities of this or that risk or threat; presentation of data at meetings, summing up, formation of analytical conclusions, notes; quantitative assessment of risks; expert risk assessment; analysis of enterprise activity indicators, for example, analysis of financial ratios, dynamic and structural analyses; formation of a sufficiently representative sample to ensure the reliability of research results; data collection and their generalization. The expediency of using «mixed» methods for researching the problems of managing financial and economic security is substantiated, for example, regarding the addition of quantitative indicators of the company's financial condition with expert opinions, the use of different methodological approaches for evaluating various components of financial and economic security – financial, personnel, legal, material, informational, the use of information from the external and internal environments of the enterprise's functioning, and research into the problems of security-oriented management should also be carried out during the formation of the financial and economic security system to ensure the complete coverage of all resources of the enterprise, and at all stages of the process of its management to ensure the rationality of the functioning of the management mechanism financial and economic security.

Keywords: methodology, information provision, management, management problems, mixed methods, management of financial and economic security.